

Adres.

---

*Aan Zijne Excellentie den
Minister van Binnenlandsche Zaken.*

Het NEDERLANDSCH TANDHEELKUNDIG GENOOTSCHAP, goedgekeurd door Koninklijk Besluit van 26 October 1880;

De NEDERLANDSCHE TANDMEESTERS VEREENIGING, goedgekeurd door Koninklijk Besluit van 17 November 1893;

De ROTTERDAMSCH TANDHEELKUNDIGE VEREENIGING, goedgekeurd door Koninklijk Besluit van 21 December 1901;

hebben op het initiatief van laatstgenoemde Vereeniging, de eer, Uwe Excellentie naar aanleiding van de ophanden zijnde wettelijke regeling van het ziekenfondswezen, te wijzen op de wenschelijkheid, om daarbij wettelijke bepalingen op te nemen, waardoor ook tandlijders, meer dan tot nu toe het geval is, de zegeningen van het ziekenfondswezen deelachtig worden.

Adressanten zijn van meening, dat dit doel zou kunnen bereikt worden, door toevoeging van de volgende bepalingen:

„Elk ziekenfonds verstrekt aan zijne leden tandheelkundige behandeling door wettelijk bevoegde tandmeesters. Onder genoemde tandheelkundige behandeling is begrepen de behandeling van ziekten der tanden, tandkassen en van het tandvleesch, met name het behandelen van holle (cariëuze) tanden door tandvulling (plombeeren), het regelmatig periodiek onderzoek van de gebitten der leden door den tandheelkundige”.

Ter motiveering van dit voorstel nemen adressanten de vrijheid Uwe Excellentie opmerkzaam te maken op het feit, dat er thans bij de meeste ziekenfondsen in het geheel geen, en bij vele onvoldoende tandheerkundige hulp wordt verstrekt. Immers de studie van de geneeskunde en die van de tandheerkunde zijn, gelijk bijna overal elders, ook in Nederland zeer terecht gescheiden. Vandaar, dat de arts niet op de hoogte is van de vorderingen der moderne tandheerkunde.

Toch wordt bij vele ziekenfondsen ook de tandheerkundige behandeling aan den busdokter, dus den niet-deskundige, toevertrouwd. Het gevolg hiervan is, dat de tandlijders meestal onvoldoende en zeer dikwijls verkeerd worden behandeld.

Immers de behandeling van zieke tanden bestaat in 99 0 0 der gevallen in het lege artis vullen der holten (plombeeren) en deze kunstbewerking verstaat de arts niet. Ter leniging van pijn, ontstaan door ziekte der tanden, ter genezing van zwellingen en ontstekingen van tandvleesch en kaakbeen, en opheffing van koorts en spijsverteringsstoornissen, die er het gevolg van zijn, staan den arts geen andere dan palliative middelen ten dienste, als daar zijn mondspoelingen, omslagen van pleisters, koortswerende en laxeerende middelen; of wel hij maakt een einde aan het lijden door den zieken tand te trekken. Door de eerste behandeling heeft hij den lijder slechts tijdelijk geholpen, want de oorzaak is niet weggenomen en elk oogenblik kunnen de verschijnselen weêr op nieuw beginnen.

Door de tweede behandeling heeft hij wel voor goed een einde aan het lijden gemaakt, maar ten koste van een tand, die in de meeste gevallen door doelmatige behandeling had kunnen behouden worden. Wij zien nu af van die gevallen, waarin de arts door zijn gebrekkige tandheerkundige kennis

zich in den schuldigen tand vergist en den verkeerden trekt. Die tand of kies is dus voor het kauwvermogen verloren, de antagonist (tegenbijtende kies) is voor het grootste gedeelte werkeloos en de hechtheid en harmonie der tandrijen heeft door het verlies zelfs van één enkelen tand belangrijk nadeel geleden.

Bij de behoeftige tandlijders, die zich geen betere tandheelkundige behandeling kunnen verschaffen en deze vormen het meerendeel der bevolking, is de gang van zaken dan ook steeds de volgende :

Na meer of minder langdurige pijnen, waarbij veel arbeidsuren verloren gaan, worden de tanden uitgetrokken of brokkelen af, een kunstgebit kan wegens te hooge kosten niet worden aangeschaft, het kauwen gaat gebrekkig, waaronder de spijsvertering zeer dikwijls lijdt en de menschen zien er onoogelijk uit, waardoor zij bij het zoeken naar betrekkingen dikwijls achter gesteld worden bij personen met een gezond gebit.

De groote moeilijkheid bij het verleenen van goede tandheelkundige hulp aan het volk is gelegen in de enorme verbreidheid der tandziekten. Vertrouwbare statistieken wijzen aan, dat meer dan 90 % der kinderen een kleiner of grooter aantal zieke tanden heeft. Toch zal het mogelijk zijn om dit groote aantal lijders te helpen, indien men het gebit van de kinderen regelmatig door bevoegde tandheelkundigen doet onderzoeken en behandelen vanaf het begin hunner schooljaren, want de ziekte wordt dan in den aanvang herkend en kan met geringe moeite verholpen worden.

Evenals bij de overige takken der geneeskunde, zullen vooral de jongeren zich gaarne bereid verklaren om als fondstandarts aangesteld te worden, om daarmee in het begin hunner praktijk in hun levensonderhoud te voorzien.

Voor het tegenwoordige geslacht zouden de fondstand-

artsen vooral veel werk hebben om de oudere fondsleden van goede tandheekkundige hulp te voorzien, omdat hun gebit in hun jeugd niet is onderhouden; maar het opkomend geslacht zal reeds het effect doen zien van tijdige verzorging en veel minder hulp op lateren leeftijd noodig hebben.

Adressanten stellen er prijs op, dat er uitdrukkelijk bepaald worde, dat de tandheekkundige behandeling uitsluitend worde toevertrouwd aan hen, die het staatsexamen in de tandheekkunde hebben afgelegd, dus aan de tandmeesters. Zonder deze bepaling bestaat er gevaar, dat geneeskundigen bereid gevonden zullen worden, om na eenige maanden oefening, echter zonder voldoende speciale kennis, ook de tandheekkundige behandeling op zich te nemen, zeer ten nadeele van de patienten.

Adressanten zijn gaarne bereid, de in dit schrijven genoemde feiten door opgave van de literatuur te staven en voorts Uwe Excellentie elke gewenschte inlichting, zoowel mondeling als schriftelijk te verstrekken.

Namens het Nederlandsch Tandheelkundig Genootschap:
Dr. C. VAN DER HOEVEN, *Voorzitter.*
's Gravenhage.

Namens de Nederlandsche Tandmeesters Vereeniging:
N. J. J. GREETER, *Voorzitter.*
Amsterdam.

Namens de Rotterdamsche Tandheekkundige Vereeniging:
C. H. WITTHAUS, *Voorzitter.*
E. PESTMAN KONING, *Secretaris.*
Rotterdam, Nieuwe Haven 39.

ROTTERDAM, Januari 1904.
